

HELSEUNDERSØKELSEN

I N O R D - T R Ø N D E L A G

*«JA, nå er det
min tur!»*

Personlig innbydelse

Spørreskjemaet er en viktig del av Helseundersøkelsen. Her finner du spørsmål om tidligere sykdom og om andre forhold som har betydning for helse. Vennligst fyll ut skjemaet på forhånd og ta det med til Helseundersøkelsen. Dersom enkelte spørsmål er uklare, lar du dem bare stå ubesvarte til du møter fram, og drøfter dem med personalet som gjennomfører undersøkelsen. Alle svar vil bli behandlet strengt fortrolig.

Flere steder i skjemaet ber vi deg oppgi din alder da eventuell sykdom inntrådte. Hvis du ikke husker nøyaktig hvor gammel du var, skriver du et tall som er nærmest det du antar er korrekt.

Når resultatene fra undersøkelsen foreligger, vil det være enkelte som trenger ny undersøkelse hos egen lege. Dette vil du få beskjed om i det brevet som vi sender deg om dine resultater. Samtidig sender vi melding om resultatene dine til legen din. Det er derfor

om å gjøre at du i rubrikken helt til slutt i skjemaet oppgir navnet på den allmennpraktiserende lege, kommunelege eller det helsesenter som du ønsker skal ta hånd om eventuell etterundersøkelse, og som vi skal sende resultatene til.

Med vennlig hilsen

Helsetjenesten i Nord-Trøndelag • Statens helseundersøkelser • Statens Institutt for Folkehelse

DET HANDLER OM HELSA DI

Hvordan er helsa di nå?

Bare ett kryss

- Dårlig ..... 12 ☐ 1
Ikke helt god ..... ☐ 2
God ..... ☐ 3
Svært god ..... ☐ 4

LUFTVEGSPLAGER

Hoster du daglig i perioder av året? .....

JA	NEI
☐	☐

Hvis JA:

- Er hosten vanligvis ledsaget av oppspytt? .. 14 ☐ ☐
- Har du hatt hoste med oppspytt i minst 3 mnd. sammenhengende i hvert av de to siste åra? ☐ ☐

Har du hatt noe anfall med pipende eller tung pust de siste 12 måneder? 16

JA	NEI
☐	☐

Har du eller har du hatt astma? 17

JA	NEI	Alder første gang
☐	☐	år

Har du brukt eller bruker du astmamedisin? 20

JA	NEI
☐	☐

HJERTE-KARSYKDOMMER, DIABETES

Har du, eller har du hatt:

	JA	NEI	Alder første gang
Hjerteinfarkt 21	☐	☐	år
Angina pectoris (hjerterkrampe) 24	☐	☐	år
Hjerneslag/hjerneblødning 27	☐	☐	år
Diabetes (sukkersyke) 30	☐	☐	år

Hva ble resultatet siste gang du målte blodtrykket ditt?

Bare ett kryss

- Begynne med/fortsette med blodtryksmedisin .... 33 ☐ 1
Komme til kontroll, men ikke ta blodtryksmedisin ☐ 2
Ingen kontroll og ingen medisin nødvendig ..... ☐ 3
Har aldri fått målt blodtrykket ..... ☐ 4

Bruker du medisin mot høyt blodtrykk?

Bare ett kryss

- Nå ..... 34 ☐ 1
Før, men ikke nå ..... ☐ 2
Aldri brukt ..... ☐ 3

Har en eller flere av foreldre eller søsken hatt hjerteinfarkt (sår på hjertet) eller angina pectoris (hjerterkrampe)? .....

JA	NEI	VET IKKE
☐	☐	☐

STOFFSKIFTE

Har du noen gang fått påvist:

- for høyt stoffskifte 36
for lavt stoffskifte 39
struma 42
annen sykdom i skjoldbruskkjertelen

JA	NEI	Alder første gang
☐	☐	år
☐	☐	år
☐	☐	år
☐	☐	år

Bruker du eller har du brukt

noen av disse medisinene:

- Thyroxin 48
Neo-Mercazole 51

	JA	NEI	Alder første gang
Thyroxin	☐	☐	år
Neo-Mercazole	☐	☐	år
Er du operert i skjoldbruskkjertelen	☐	☐	år
Har du fått radiojodbehandling 57	☐	☐	år

Er du operert i skjoldbruskkjertelen

Har du fått radiojodbehandling 57

MUSKEL/SKJELETTPLAGER

Har du i løpet av det siste året vært plaget med smerter og/eller stivhet i muskler og ledd som har vart i minst 3 måneder sammenhengende? 60

JA	NEI
☐	☐

Hvis NEI, gå videre til neste side øverst.

Hvis JA, svar på følgende:

Hvor har du hatt disse plagene?

- Nakke 61
Skuldre (aksler) .....
Albuer .....
Håndledd, hender .....
Bryst/mage 65
Øvre del av ryggen .....
Korsryggen .....
Hofter .....
Knær .....
Anklær, føtter 70

JA	NEI
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Hvis du har hatt plager i flere områder i minst 3 mnd. det siste året, setter du ring rundt det ja-krysset hvor plagene har vart lengst

Hvor lenge har plagene vart sammenhengende?

Svar for det området hvor plagene har vart lengst

Hvis under 1 år, oppgi antall mnd. . 71

Antall mnd.

Hvis 1 år eller mer, oppgi antall år.. 73

Antall år

Har plagene redusert din arbeidsevne det siste året?

Gjelder også hjemmearbeidende. Bare ett kryss

- Nei/ubetydelig ☐ I noen grad ☐ I betydelig grad ☐ Vet ikke ☐

Har du vært sykmeldt pga. disse plagene det siste året? 76

JA	NEI	IKKE I ARBEID
☐	☐	☐

Har plagene ført til redusert aktivitet i fritida?

JA	NEI
☐	☐

Har lege noen gang sagt at du har/har hatt noen av disse sykdommene:

- Beinskjørhet (osteoporose) 78
 Fibromyalgi (fibrositt/kronisk smertesyndrom)
 Leddgikt (reumatoid artritt) .....
 Slitasjegikt (artrose) .....
 Bechterews sykdom 82
 Andre langvarige skjelett- eller muskelsykdommer

JA	NEI

Har du noen gang hatt:

- Lårhalsbrudd 84
 Brudd i håndledd/underarm 87
 Nakkesleng (whiplash) 90
 Skade som førte til sykehusinnleggelse

JA	NEI	Alder siste gang
		år
		år
		år
		år

ANDRE PLAGER

I hvilken grad har du hatt disse plagene i de siste 12 månedene?

- Kvalme 96
 Brystbrann/sure oppstøt .....
 Diaré .....
 Treg mage .....
 Hjertebank .....
 Åndenød 101

Ikke plaget	Litt plaget	Mye plaget

ANDRE SYKDOMMER

Har du eller har du noen gang hatt:

- Epilepsi 102
 Psykiske plager hvor du har søkt hjelp
 Kreftsykdom 108
 Annen langvarig sykdom 111

JA	NEI	Alder første gang
		år
		år
		år

DAGLIGE FUNKSJONER

Har du noen langvarig sykdom, skade eller lidelse av fysisk eller psykisk art som nedsetter dine funksjoner i ditt daglige liv? ... 112

Langvarig: minst ett år

Hvis JA:

Hvor mye vil du si at dine funksjoner er nedsatt?

- Er bevegelseshemmet 113
 Har nedsatt syn .....
 Har nedsatt hørsel .....
 Hemmet pga. kroppslig sykdom.
 Hemmet pga. psykiske plager... 117

Litt nedsatt	Middels nedsatt	Mye nedsatt

MENN fortsetter øverst neste spalte

BESVARES BARE AV KVINNER

Hvor mange barn har du født? 118

Sett 0 hvis du ikke har født barn

Antall barn

Hvis du har født barn, besvar:

Hvor gammel var du da du fødte ditt første barn? 120

Alder
år

Hvor gammel var du da du fødte ditt siste barn? 122

år

Besvares ikke hvis du har født bare ett barn

Hvor gammel var du da du fikk menstruasjon? 124

år

Sett 0 hvis du ikke noen gang har hatt menstruasjon

Fortsett neste spalte øverst

RØYKING

Røykte noen av de voksne hjemme

da du vokste opp? 126

JA	NEI

Bor du, eller har du bodd, sammen med noen dagligrøykere etter at du fylte 20 år? 127

JA	NEI

Hvor lenge er du vanligvis daglig

til stede i røykfylt rom? 128

Sett 0 hvis du ikke oppholder deg i røykfylt rom

Antall timer

Røyker du selv?

Sigaretter daglig? 130

Sigarer/sigarillos daglig? .....

Pipe daglig? 132

Aldri røykt daglig ..... (Sett kryss) ☐

JA	NEI

Hvis du har røykt daglig tidligere, hvor lenge er det siden du sluttet? 134

Antall år

Hvis du røyker daglig nå eller har røykt tidligere:

Hvor mange sigaretter røyker eller røykte du vanligvis daglig? 136

Hvor gammel var du da du begynte å røyke daglig? 140

Hvor mange år tilsammen har du røykt daglig? 142

Antall sigaretter

Alder
år

Antall år

KAFFE/TE/ALKOHOL

Hvor mange kopper kaffe/te drikker du daglig?

Sett 0 hvis du ikke drikker kaffe/te daglig

Kokekaffe 144

Annen kaffe 146

Te 148

Antall kopper

Alkohol:

Er du total avholdsmann/-kvinne? 150

JA	NEI

Hvor mange ganger i måneden drikker du vanligvis alkohol? 151

Regn ikke med lettøl. Sett 0 hvis mindre enn 1 gang i mnd.

Antall ganger

Hvor mange glass øl, vin eller brennevin drikker du vanligvis i løpet av to uker?

Regn ikke med lettøl.

Sett 0 hvis du ikke drikker alkohol 153

Øl	Vin	Brennevin
glass	glass	glass

FYSISK AKTIVITET

I FRITIDA

Hvordan har din fysiske aktivitet i fritida vært det siste året? Tenk deg et ukentlig gjennomsnitt for året.

Arbeidsveg regnes som fritid

Timer pr. uke

Lett aktivitet (ikke Ingen Under 1 1-2 3 og mer
svett/andpusten) ..... 159 ☐ ☐ ☐ ☐

Hard fysisk aktivitet (svett/andpusten) .... 160 ☐ ☐ ☐ ☐
1 2 3 4

UNDER ARBEID

Hvis du er i lønnet eller ulønnet arbeid:

Hvorledes vil du beskrive arbeidet ditt?

Bare ett kryss

For det meste stillesittende arbeid (f.eks. skrivebordsarbeid, montering) ..... 161 ☐ 1

Arbeid som krever at du går mye (f.eks. ekspeditørarb., lett industriarb., undervisning) ..... ☐ 2

Arbeid hvor du går og løfter mye (f.eks. postbud, pleier, bygningsarbeid) ..... ☐ 3

Tungt kroppsarbeid (f.eks. skogsarbeid, tungt jordbruksarb., tungt bygningsarb.) ☐ 4

Bla om!

HVORLEDES FØLER DU DEG?

Har du de siste to ukene følt deg:

	Nei	Litt	En god del	Svært mye
Trygg og rolig? 162	☐	☐	☐	☐
Glad og optimistisk?	☐	☐	☐	☐
Har du følt deg:				
Nervøs og urolig?	☐	☐	☐	☐
Plaget av angst? 165	☐	☐	☐	☐
Irritabel?	☐	☐	☐	☐
Nedfor/deprimert?	☐	☐	☐	☐
Ensom? 168	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4

Her kommer noen flere spørsmål om hvorledes du føler deg. For hvert spørsmål setter du kryss for ett av de fire svarene som best beskriver dine følelser **den siste uka**. Ikke tenk for lenge på svaret - de spontane svarene er best

Jeg gleder meg fortsatt over ting slik jeg pleide før 169
 Avgjort like mye ..... ☐ 1 Bare lite grann ..... ☐ 3
 Ikke fullt så mye ..... ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg har en urofølelse som om noe forferdelig vil skje 170
 Ja, og noe svært ille .... ☐ 1 Litt, bekymrer meg lite . ☐ 3
 Ja, ikke så veldig ille ... ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg kan le og se det morsomme i situasjoner 171
 Like mye nå som før .... ☐ 1 Avgjort ikke som før .... ☐ 3
 Ikke like mye nå som før ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg har hodet fullt av bekymringer 172
 Veldig ofte ..... ☐ 1 Av og til ..... ☐ 3
 Ganske ofte ..... ☐ 2 En gang i blant ..... ☐ 4

Jeg er i godt humør 173
 Aldri ..... ☐ 1 Ganske ofte ..... ☐ 3
 Noen ganger ..... ☐ 2 For det meste ..... ☐ 4

Jeg kan sitte i fred og ro og kjenne meg avslappet 174
 Ja, helt klart ..... ☐ 1 Ikke så ofte ..... ☐ 3
 Vanligvis ..... ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg føler meg som om alt går langsommere 175
 Nesten hele tiden ..... ☐ 1 Fra tid til annen ..... ☐ 3
 Svært ofte ..... ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg føler meg urolig som om jeg har sommerfugler i magen 176
 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 1 Ganske ofte ..... ☐ 3
 Fra tid til annen ..... ☐ 2 Svært ofte ..... ☐ 4

Jeg bryr meg ikke lenger om hvordan jeg ser ut 177
 Ja, har sluttet å bry meg ☐ 1 Kan hende ikke nok .... ☐ 3
 Ikke som jeg burde ..... ☐ 2 Bryr meg som før ..... ☐ 4

Jeg er rastløs som om jeg stadig må være aktiv 178
 Uten tvil svært mye .... ☐ 1 Ikke så veldig mye ..... ☐ 3
 Ganske mye ..... ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg ser med glede frem til hendelser og ting 179
 Like mye som før ..... ☐ 1 Avgjort mindre enn før . ☐ 3
 Heller mindre enn før ... ☐ 2 Nesten ikke i det hele tatt ☐ 4

Jeg kan plutselig få en følelse av panikk 180
 Uten tvil svært ofte ..... ☐ 1 Ikke så veldig ofte ..... ☐ 3
 Ganske ofte ..... ☐ 2 Ikke i det hele tatt ..... ☐ 4

Jeg kan glede meg over gode bøker, radio og TV 181
 Ofte ..... ☐ 1 Ikke så ofte ..... ☐ 3
 Fra tid til annen ..... ☐ 2 Svært sjelden ..... ☐ 4

UTDANNING

Hvilken utdanning er den høyeste du har fullført?

Grunnskole 7-10 år, framhaldsskole, folkehøgskole	182	☐ 1
Realskole, middelskole, yrkesskole, 1-2 årig videregående skole.....		☐ 2
Artium, øk.gymnas, allmennfaglig retning i videregående skole		☐ 3
Høgskole/universitet, mindre enn 4 år		☐ 4
Høgskole/universitet, 4 år eller mer		☐ 5

ARBEID

Hva slags arbeidssituasjon har du nå?

Ett eller flere kryss

Lønnet arbeid	183	☐
Selvstendig næringsdrivende		☐
Heltids husarbeid		☐
Utdanning, militærtjeneste		☐
Arbeidsledig, permittert		☐
Pensjonist/trygdet	188	☐

Hvor mange timer lønnet arbeid har du i uka? ..... 189 |

Antall timer

JA	NEI
----	-----

Har du skiftarbeid, nattarbeid eller går vakt?

ALT I ALT

Når du tenker på hvordan du har det for tida, er du stort sett fornøyd med tilværelsen eller er du stort sett misfornøyd?

Bare ett kryss

Svært fornøyd	192	☐ 1
Meget fornøyd		☐ 2
Ganske fornøyd		☐ 3
Både/og		☐ 4
Nokså misfornøyd		☐ 5
Meget misfornøyd		☐ 6
Svært misfornøyd		☐ 7

DIN LEGE

Hvis denne helseundersøkelsen viser at du bør undersøkes nærmere, hvilken allmennpraktiserende lege/kommunelege ønsker du skal foreta undersøkelsen?

Skriv navnet på legen her:

193

Ikke skriv her

Takk for utfyllingen!

Nok en gang:

Velkommen til undersøkelsen!

NORD-TRØNDELAG

Invitasjon til HUNT 3

Viktig
Enkelt
Gratis

Du inviteres herved til å delta i den tredje store Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT 3). Ved å delta får du en enkel undersøkelse av din egen helse, og du gir samtidig et viktig bidrag til medisinsk forskning.

Hver deltaker er like viktig, enten du er ung eller gammel, frisk eller syk, er HUNT-veteran eller møter for første gang. Tilsvarende undersøkelse er tidligere gjennomført i 1984-86 (HUNT 1) og 1995-97 (HUNT 2 og Ung-HUNT). For å kunne studere årsaker til sykdom, er det viktig at også de som tidligere har deltatt møter fram.

Vennligst fyll ut spørreskjemaet, og ta det med når du møter til undersøkelse.

Undersøkelsen tar vanligvis ca 1/2 time. Du vil få brev med resultater fra dine prøver etter noen uker. Dersom noen av resultatene er utenom det normale, vil du bli anbefalt undersøkelse hos fastlegen din.

Du kan lese mer om HUNT 3 i den vedlagte brosjyren eller på www.hunt.ntnu.no. Har du spørsmål, kan du også ringe til HUNT forskningssenter, tlf 74075180.

Vel møtt til undersøkelsen!

Vennlig hilsen

Steinar Krokstad
Førsteamanuensis
Prosjektleder HUNT 3

Jostein Holmen
Professor, daglig leder
HUNT forskningssenter

Stig A. Slørdahl
Professor, dekanus
Det medisinske fakultet, NTNU

Tid og sted for oppmøte

Dersom det foreslåtte tidspunktet ikke passer for deg, behøver du ikke bestille ny time. Du kan møte når det passer deg innenfor åpningstiden, men det kan da bli noe ventetid. Du kan også møte i en annen kommune, hvis det skulle passe bedre. Takk for at du deltar!

Åpningstida:

 hunt 3
Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag

 NTNU

HUNT forskningssenter

En time for bedre folkehelse

Slik fyller du ut skjemaet

- Skjemaet vil bli lest maskinelt.
- Det er derfor viktig at du krysser av riktig: **Rett** ☐ **Galt** ☒ ☒
- Krysser du feil sted, retter du ved å fylle boksen slik: ☐
- Skriv tydelige tall: 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
- Bruk bare svart eller blå penn. Ikke bruk blyant eller tusj.

1 Hvordan er helsa di nå?

☐ Dårlig ☐ Ikke helt god ☐ God ☐ Svært god

2 Har du noen langvarig (minst 1 år) sykdom, skade eller lidelse av fysisk eller psykisk art som nedsetter dine funksjoner i ditt daglige liv?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja:

Hvor mye vil du si at dine funksjoner er nedsatt?

	Litt nedsatt	Middels nedsatt	Mye nedsatt
Er bevegelsehemmet.....	☐	☐	☐
Har nedsatt syn	☐	☐	☐
Har nedsatt hørsel	☐	☐	☐
Hemmet pga. kroppslig sykdom.	☐	☐	☐
Hemmet pga. psykisk sykdom.....	☐	☐	☐

3 Har du kroppslige smerter nå som har vart mer enn 6 måneder?

Ja ☐ Nei ☐

4 Hvor sterke kroppslige smerter har du hatt i løpet av de siste 4 uker?

Ingen	Meget svake	Svake	Mode-rate	Sterke	Meget sterke
☐	☐	☐	☐	☐	☐

5 I hvilken grad har din fysiske helse eller følelsesmessige problemer begrenset deg i din vanlige sosiale omgang med familie eller venner i løpet av de siste 4 uker?

Ikke i det hele tatt	En del	Litt	Mye	Kunne ikke ha sosial omgang
☐	☐	☐	☐	☐

HELSETJENESTER

6 Har du i løpet av de siste 12 måneder vært hos:

	Ja	Nei
Fastlege/allmennlege	☐	☐
Annen legespesialist utenfor sykehus	☐	☐
Konsultasjon uten innleggelse		
- ved psykiatrisk poliklinikk.....	☐	☐
- ved annen poliklinikk i sykehus	☐	☐
Kiropraktor	☐	☐
Homøopat, akupunktør, soneterapeut, håndspålegger eller annen alternativ behandler ...	☐	☐

7 Har du vært innlagt i sykehus i løpet av de siste 12 måneder?

Ja ☐ Nei ☐

8 Har du hatt noe anfall med pipende eller tung pust de siste 12 måneder?

Ja ☐ Nei ☐

9 Har du noen gang de siste 5 år brukt medisiner for astma, kronisk bronkitt, emfysem eller KOLS?

Ja ☐ Nei ☐

10 Bruker du, eller har du brukt, medisin mot høyt blodtrykk?

Ja ☐ Nei ☐

11 Har du, eller har du noen gang hatt, noen av disse sykdommene/plagene: (Sett ett kryss pr. linje)

Hvis ja, hvor gammel var du første gang?

Eksempel:

34 år gammel

	Ja	Nei	
Hjerteinfarkt	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Angina pectoris (hjertekrampe) ...	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Hjertesvikt	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Annen hjertesykdom	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Hjerneslag/hjerneblødning	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Nyresykdom	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Astma	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Kronisk bronkitt, emfysem, KOLS	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Diabetes (sukkersyke).....	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Psoriasis.....	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Eksem på hendene	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Kreftsykdom	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Epilepsi.....	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Leddgikt (reumatoid artritt)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Bechterews sykdom	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Sarkoidose	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Beinskjørhet (osteoporose)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Fibromyalgi	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Slitasjegikt (artrose)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Psysiske plager som du har søkt hjelp for	☐	☐	<input type="text"/> år gammel

12 Har du noen gang fått påvist for høyt blodsukker?

Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja: I hvilken situasjon første gang?

Ved helseundersøkelse... ☐ Under sykdom .....

Under svangerskap .....

Annet.....

SKADER

13 Har du noen gang hatt:

Hvis ja, hvor gammel var du **første** gang?

Eksempel:

3 4 år gammel

Lårhalsbrudd	Ja	Nei		år gammel
Brudd i handledd/underarm				år gammel
Brudd/sammenfall av ryggvirvler				år gammel
Nakkesleng (whiplash).....				år gammel

14 Har du foreldre, søsken eller barn som har, eller har hatt, følgende sykdommer?

(Sett ett kryss pr. linje)

	Ja	Nei	Vet ikke
Hjerneslag eller hjerneblødning før 60 års alder			
Hjerteinfarkt før 60-års alder			
Astma.....			
Allergi/høysnue/neseallergi.....			
Kronisk bronkitt/emfysem/KOLS.....			
Kreftsykdom			
Psykiske plager			
Beinskjørhet (osteoporose).....			
Nyresykdom (ikke nyresten, urinveisinfeksjon, urinlekkasje)			
Diabetes (sukkersyke).....			

15 Har noen av dine besteforeldre, dine foreldres søsken eller dine søskenbarn fått diagnosen diabetes (type 1 eller type 2)?

Ja Nei
☐ ☐

HVORDAN FØLER DU DEG?

16 Har du de to siste uker følt deg:

(Sett ett kryss pr. linje)

	Nei	Litt	En god del	Svært mye
Trygg og rolig?.....				
Glad og optimistisk?				
Nervøs og urolig?.....				
Plaget av angst?				
Irritabel?.....				
Nedfor/deprimert?				
Ensom?				

17 Har du noen gang i livet opplevd at noen over lengre tid har forsøkt å kue, fornedre eller ydmyke deg?

Ja Nei
☐ ☐

TOBAKK

18 Røykte noen av de voksne innendørs da du vokste opp?

Ja Nei
☐ ☐

19 Røykte mora di da du vokste opp?

Ja Nei
☐ ☐

20 Røyker du selv?

Nei, jeg har aldri røykt..... ☐

Hvis du aldri har røykt, hopp til spørsmål 22.

Nei, jeg har sluttet å røyke..... ☐

Ja, sigaretter av og til (fest/ferie, ikke daglig)..... ☐

Ja, sigarer/sigarillos/pipe av og til .....

Ja, sigaretter daglig..... ☐

Ja, sigarer/sigarillos/pipe daglig..... ☐

21 Svar på dette hvis du nå røyker **daglig** eller tidligere har røykt **daglig**:

Hvor mange sigaretter røyker eller røykte du vanligvis daglig? sigaretter pr. dag

Hvor gammel var du da du begynte å røyke daglig? år gammel

Hvis du tidligere har røykt daglig, hvor gammel var du da du sluttet? år gammel

21 Svar på dette hvis du røyker eller har røykt **av og til**, men ikke daglig:

Hvor mange sigaretter røyker eller røykte du vanligvis i måneden? sigaretter pr. mnd

Hvor gammel var du da du begynte å røyke av og til? år gammel

Hvis du tidligere har røykt av og til, hvor gammel var du da du sluttet? år gammel

22 Bruker du, eller har du brukt, snus?

Nei, aldri ..... ☐ Ja, av og til..... ☐

Ja, men jeg har sluttet.... ☐ Ja, daglig .....

Hvis du aldri har brukt snus, hopp til spørsmål 23.

Hvis ja:

Hvor gammel var du da du begynte med snus? år gammel

Hvor mange esker snus bruker/bukte du pr. måned? esker snus pr. måned

Hvis du bruker eller har brukt både sigaretter og snus, hva begynte du med først?

Snus.....

Omtrent samtidig .....
(innenfor 3 måneder)

Sigaretter.....

Husker ikke.....

Da du begynte å bruke snus, var det for å prøve å slutte å røyke eller for å redusere røykinga?

Nei.....

Ja, for å

Ja, for å slutte å røyke .....

redusere røykinga.....

MATVARER

23

Hvor ofte spiser du vanligvis disse matvarene?
(Sett ett kryss pr. linje)

0-3
ganger
pr. mnd

1-3
ganger
pr. uke

4-6
ganger
pr. uke

1 gang
pr.
dag

2 ggr
el mer
pr. dag

Frukt/bær.....

Grønnsaker .....

Sjokolade/smågodt .....

Kokte poteter.....

Pasta/ris .....

Pølser/hamburgere.....

Fet fisk .....

(laks, ørret, sild, makrell,
uer som pålegg/middag)

24

Bruker du følgende kosttilskudd?
(Sett ett kryss for hvert kosttilskudd)

Ja,
daglig

Av
og til

Nei

Tran .....

Omega-3-kapsler .....

Vitamin- og/eller mineraltilskudd.....

25

Hvor mange glass drikker du vanligvis av følgende?
1/2 liter = 3 glass (Sett ett kryss pr. linje)

Sjelden
eller
aldri

1-6
gl. pr
uke

1 gl.
pr.
dag

2-3
gl. pr.
dag

4 gl.
eller mer
pr. dag

Vann, farris o.l .....

Helmelk (søt/sur).....

Annen melk (søt/sur) ...

Brus/saft med sukker....

Brus/saft uten sukker....

Juice eller nektar .....

26

Hvor mange kopper kaffe/te drikker du pr. døgn?
(Sett 0 dersom du ikke drikker kaffe/te daglig)

Koke-
kaffe

Annen
kaffe

Te

Antall kopper

27

Hvor mange kopper kaffe drikker du om kvelden
(etter kl 18)?

Antall
kopper

ALKOHOLBRUK

28

Omtrent hvor ofte har du i løpet av de siste 12 måneder drukket alkohol? (Regn ikke med lettøl)

4-7 ganger pr. uke.....

2-3 ganger pr. uke.....

ca 1 gang pr. uke .....

2-3 ganger pr. måned.....

Ca 1 gang pr. måned ..

Noen få ganger pr. år .

Ingen ganger siste år ..

Aldri drukket alkohol...

29

Har du drukket alkohol i løpet av de siste 4 uker?

Ja

Nei

Hvis ja:

Har du drukket så mye at du har kjent deg sterkt beruset (full)?

Nei.....

Ja, 1-2 ganger .....

Ja, 3 ganger eller mer

30

Hvor mange glass øl, vin eller brennevin drikker du vanligvis i løpet av 2 uker? (Regn ikke med lettøl)
(Sett 0 hvis du ikke drikker alkohol)

Øl

Vin

Brenne-
vin

Antall glass

31

Hvor ofte drikker du 5 glass eller mer av øl, vin eller brennevin ved samme anledning?

Aldri.....

Månedlig .....

Ukentlig .....

Daglig.....

MOSJON/FYSISK AKTIVITET

Med mosjon mener vi at du f.eks går tur, går på ski, svømmer eller driver trening/idrett.

32

Hvor ofte driver du mosjon? (Ta et gjennomsnitt)

Aldri .....

Sjeldnere enn en gang i uka .....

En gang i uka.....

2-3 ganger i uka.....

Omtrent hver dag.....

33

Dersom du driver slik mosjon, så ofte som en eller flere ganger i uka; hvor hardt mosjonerer du?
(Ta et gjennomsnitt)

Tar det rolig uten å bli andpusten eller svett .....

Tar det så hardt at jeg blir andpusten og svett.....

Tar meg nesten helt ut .....

34

Hvor lenge holder du på hver gang?
(Ta et gjennomsnitt)

Mindre enn 15 minutter..

15-29 minutter .....

30 minutter – 1 time....

Mer enn 1 time .....

35 Har du vanligvis minst 30 minutter fysisk aktivitet daglig på arbeid og/eller i fritida? Ja ☐ Nei ☐

36 Omtrent hvor mange timer sitter du i ro på en vanlig hverdag? (Regn med både jobb og fritid) Antall timer

ARBEID

37 Hvis du er i lønnet eller ulønnet arbeid, hvordan vil du beskrive arbeidet ditt? (Sett ett kryss)

For det meste stillesittende arbeid (f.eks skrivebordsarbeid, montering) ☐

Arbeid som krever at du går mye (f.eks ekspeditørarbeid, lett industriarb.,undervisning) . ☐

Arbeid hvor du går og løfter mye (f.eks postbud, pleier, bygningsarbeid)..... ☐

Tungt kroppsarbeid (f.eks skogsarbeid, tungt jordbruksarbeid, tungt bygningsarbeid)..... ☐

HØYDE/VEKT

38 Omtrent hva var din høyde da du var 18 år? cm Husker ikke ☐

39 Omtrent hva var din kroppsvekt da du var 18 år? kg Husker ikke ☐

40 Er du fornøyd med vekta di nå? Ja ☐ Nei, for lett ☐ Nei, for tung ☐

41 Har du forsøkt å slanke deg i løpet av de siste 10 år? Nei ☐ Ja, noen ganger ☐ Ja, mange ganger ☐

42 Er din kroppsvekt minst 2 kg lavere nå enn for 1 år siden? Ja ☐ Nei ☐

Hvis ja:

Hva er grunnen til dette?

Slanking ☐ Sykdom/stress ☐ Vet ikke ☐

ALVORLIGE LIVSHENDELSER SISTE 12 MÅNEDER

43 Har det vært dødsfall i nær familie? (barn, ektefelle/samboer, søsken eller foreldre) Ja ☐ Nei ☐

44 Har du vært i overhengende livsfare pga. alvorlig ulykke, katastrofe, voldssituasjon eller krig? Ja ☐ Nei ☐

45 Har du hatt samlivsbrudd i ekteskap eller i lengre samboerforhold? Ja ☐ Nei ☐

46 Hvis du har svart ja på et eller flere av spm 43, 44 eller 45; i hvilken grad har du hatt reaksjoner på dette de siste 7 dager?

Ikke i det hele tatt..... ☐ I moderat grad..... ☐

Litt..... ☐ I høy grad..... ☐

OPPVEKST - DA DU VAR 0-18 ÅR

47 Hvem vokste du opp sammen med?

Mor..... ☐ Andre slektninger..... ☐

Far..... ☐ Adoptivforeldre..... ☐

Stemor/stefar..... ☐ Foster-/pleieforeldre... ☐

48 Ble dine foreldre skilt, eller flyttet de fra hverandre, da du var barn? Nei..... ☐
Ja, før jeg var 7 år.... ☐
Ja, da jeg var 7-18 år ☐

49 Døde noen av dine foreldre da du var barn? Nei..... ☐
Ja, før jeg var 7 år .... ☐
Ja, da jeg var 7-18 år ☐

50 Vokste du opp med kjæledyr? Nei..... ☐
Ja, katt..... ☐ Ja, hund..... ☐
Ja, hest..... ☐ Ja, annet levende dyr . ☐

51 Hvor mye melk eller yoghurt drakk du vanligvis?

Sjelden/ aldri	1-6 gl. pr. uke	1 glass pr. dag	2-3 gl. pr. dag	Mer enn 3 glass pr. dag
☐	☐	☐	☐	☐

52 Vokste du opp på gård med husdyr? Ja ☐ Nei ☐

53 Når du tenker på barndommen/oppveksten din, vil du beskrive den som:

Svært god..... ☐ Vanskelig..... ☐

God..... ☐ Svært vanskelig..... ☐

Middels..... ☐

ALT I ALT

54 Når du tenker på hvordan du har det for tida, er du stort sett fornøyd med tilværelsen eller er du stort sett misfornøyd? (Sett ett kryss)

Svært fornøyd..... ☐ Nokså misfornøyd..... ☐

Meget fornøyd..... ☐ Meget misfornøyd..... ☐

Ganske fornøyd..... ☐ Svært misfornøyd..... ☐

Både/og..... ☐

Invitasjon til HUNT4

Du inviteres til å delta i den fjerde store Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT4). Ved å delta får du en enkel undersøkelse av din egen helse, og du gir samtidig et viktig bidrag til medisinsk forskning.

Du deltar ved å fylle ut dette spørreskjemaet og møte til undersøkelser på feltstasjonen.

TID OG STED FOR OPPMØTE PÅ FELTSTASJON:

Dersom det foreslåtte tidspunktet ikke passer for deg kan du møte når det passer deg innenfor åpningstiden, men det kan da bli noe ventetid. Du kan møte i en annen kommune hvis det er bedre.

Åpningstider for oppmøte utenfor timeavtale:

Spørreskjemaer er en viktig del av HUNT4. Vennligst svar på skjemaet så nøyaktig som mulig. Du kan svare på nett eller på papirskjema.

SLIK SVARER DU PÅ NETT:

Gå til adressen <http://hunt4.no>, og velg spørreskjema.

Logg deg på med BrukerID og PIN-kode.

BrukerID:

PIN-kode:

SLIK SVARER DU PÅ PAPIRSKJEMA:

Fyll ut skjemaet slik det er beskrevet på neste side, og kryss av på spørsmålene om samtykke.

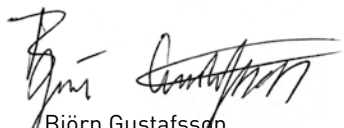
Lever skjemaet når du møter på feltstasjonen.

Du kan lese mer om HUNT4 i den vedlagte informasjonsbrosjyren eller på <http://hunt4.no>.
Om noe er uklart kan du kontakte HUNT forskningssenter på telefon 74 07 51 80 eller på e-post hunt@medisin.ntnu.no.

Vel møtt til undersøkelsen!

Med vennlig hilsen

Steinar Krokstad
Daglig leder, HUNT

Björn Gustafsson
Dekan, Fakultet for medisin og helsevitenskap

I spørreskjemaet finner du spørsmål om plager og sykdommer og om andre forhold som har betydning for helsa. Dersom enkelte spørsmål er uklare, lar du dem bare stå ubesvarte. Hvis du vil, kan du drøfte dem med personalet på feltstasjonen. Flere steder i skjemaet ber vi om antall ganger noe har skjedd, eller alder første gang noe skjedde. Hvis du ikke husker nøyaktig, kan du skrive det tallet du tror er mest riktig.

Hver deltaker er like viktig, enten du er ung eller gammel, frisk eller syk, er HUNT-veteran eller møter for første gang. Jo flere som blir med, jo mer helhetlig og verdifull blir HUNT. Din deltakelse bidrar til at vi kan finne ut mer om hva som påvirker helse og livskvalitet for alle grupper i samfunnet. For å kunne studere årsaker til, og utvikling av sykdom, er det viktig at også de som tidligere har deltatt møter fram.

LES DETTE FØR DU STARTER

Skjemaet skal leses maskinelt. Følg derfor disse instruksjonene:

- Bruk svart/blå kulepenn eller en god blyant.
- Kryss av slik: ☒
- Krysser du feil, fyller du hele feltet med farge, slik: ☐ Sett så kryss i rett felt.
- Sett bare ett kryss for hvert spørsmål om ikke annet er oppgitt.
- Bruk hele tall når du fyller inn antall år eller antall ganger, slik:

SAMTYKKE TIL HUNT4

Jeg har lest informasjonsbrosjyren om HUNT4 og er kjent med hva det generelle samtykket til å delta innebærer. Jeg har hatt anledning til å spørre om mer informasjon.

Samtykker du til å delta i HUNT4?

☐ Ja, jeg samtykker til å delta i HUNT4

Du kan delta i HUNT4 uansett om du svarer ja eller nei på valgene under.

SPESIFIKKE SAMTYKKER FOR GENETISKE ANALYSER

Nærmere informasjon om dette finner du på side 7 i informasjonsbrosjyren for HUNT4.

Hvis genetiske analyser avdekker økt risiko for sykdom, ønsker du tilbakemelding om slik økt risiko?

Ja ☐ Nei ☐

Ønsker du å bli invitert til oppfølgingsstudier basert på genetiske funn, inkludert varianter som kan gi økt risiko for sykdom?

Ja ☐ Nei ☐

HELSE OG DAGLIGLIV

1 Hvordan er helsa di nå?

Dårlig ☐ Ikke helt god ☐ God ☐ Svært god ☐

2 Har du nå noen langvarig (minst 1 år) sykdom, skade eller lidelse av fysisk eller psykisk art som nedsetter dine funksjoner i ditt daglige liv?

Nei ☐ Ja ☐

HVIS JA:

Hvor mye vil du si at dine funksjoner er nedsatt?
(Sett ett kryss per linje)

	Ikke nedsatt	Litt nedsatt	Middels nedsatt	Mye nedsatt
Er bevegelseshemmet	☐	☐	☐	☐
Har nedsatt syn	☐	☐	☐	☐
Har nedsatt hørsel	☐	☐	☐	☐
Hemmet pga. kroppslig sykdom	☐	☐	☐	☐
Hemmet pga. psykisk sykdom	☐	☐	☐	☐

3 Hvor sterke kroppslige smerter har du hatt i løpet av de siste 4 uker?

Ingen ☐ Meget svake ☐ Svake ☐ Moderate ☐ Sterke ☐ Meget sterke ☐

4 I hvilken grad har din fysiske helse eller følelsesmessige problemer begrenset deg i din vanlige sosiale omgang med familie eller venner i løpet av de siste 4 uker?

Ikke i det hele tatt ☐ En del ☐ Litt ☐ Mye ☐ Kunne ikke ha sosial omgang ☐

5 Har du de siste 2 ukene følt deg:

(Sett ett kryss per linje)

	Nei	Litt	En god del	Svært mye
Trygg og rolig	☐	☐	☐	☐
Glad og optimistisk	☐	☐	☐	☐
Nervøs og urolig	☐	☐	☐	☐
Plaget av angst	☐	☐	☐	☐
Irritabel	☐	☐	☐	☐
Nedfor/deprimert	☐	☐	☐	☐
Ensom	☐	☐	☐	☐
Generelt anspent	☐	☐	☐	☐

6 Føler du deg stort sett sterk og opplagt, eller trøtt og sliten?

Meget sterk og opplagt ☐
 Sterk og opplagt ☐
 Ganske sterk og opplagt ☐
 Både- og ☐
 Ganske trøtt og sliten ☐
 Trøtt og sliten ☐
 Svært trøtt og sliten ☐

SYKDOMMER OG PLAGER

7 Har du, eller har du noen gang hatt, noen av følgende sykdommer/plager? Angi også alder da du fikk dette/disse. (Sett ett kryss per linje)

	Nei	Ja	Alder første gang?
Angina	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Hjerteinfarkt	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Hjertesvikt	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Atrieflimmer (forkammerflimmer)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Hjerneslag (hjerneinfarkt eller blødning)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Astma	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Kols eller emfysem	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Diabetes (sukkersyke)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Lavt stoffskifte (hypotyreose)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Høyt stoffskifte (hypertyreose)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Kreftsykdom	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Migrene	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Psoriasis	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Nyresykdom, utenom urinveisinfeksjon	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Leddgikt (reumatoid artritt)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Bechterews sykdom (spondylartritt)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Urinsyregikt (podagra)	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Psykiske plager som du har søkt hjelp for	☐	☐	<input type="text"/> år gammel

8 Har du de siste 12 måneder hatt anfall med tung eller pipende pust? ☐ Nei ☐ Ja

9 Har du de siste 12 måneder hatt smerter i ledd som har vart i mer enn 6 uker? ☐ Nei ☐ Ja

10 Har du noen gang fått påvist for høyt blodsukker? ☐ Nei ☐ Ja Alder første gang? år gammel

BRUK AV MEDISINER

11 Bruker du noen reseptpliktige medisiner nå?

☐ Nei ☐ Ja

HVIS JA:

Bruker du noen av disse medisinene? Angi også alder da du begynte med slik medisin.

	Nei	Ja	Alder første gang?
Medisin for høyt blodtrykk	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Kolesterolsenkende medisin	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Medisin for astma eller kols	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Medisin for angst eller depresjon	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Medisin for stoffskiftet	☐	☐	<input type="text"/> år gammel
Tabletter eller neseppray mot allergi	☐	☐	<input type="text"/> år gammel

12 Har du noen gang fått kortisonsprøyte(r)?

☐ Nei ☐ Ja ☐ Vet ikke

HVIS JA:

Hvorfor har du fått kortisonsprøyte(r)?

(Flere kryss mulig)

Allergi	Sene- betennelse	Leddsmerter	Annet
☐	☐	☐	☐

Hvor mange kortisonsprøyter har du fått siste 12 måneder?..... Antall

13 Hvor ofte har du brukt reseptfrie medisiner mot følgende plager i løpet av den siste måneden?

(Sett ett kryss per linje)

	Sjelden/ aldri	1-3 ganger per uke	4-6 ganger per uke	Daglig
Halsbrann/sure oppstøt ...	☐	☐	☐	☐
Treg mage.....	☐	☐	☐	☐
Hodepine	☐	☐	☐	☐
Smerter i muskler og ledd	☐	☐	☐	☐

BRUK AV HELSETJENESTER

14 Har du i løpet av de siste 12 måneder vært hos:

Legevakt..... ☐ Nei ☐ Ja

Fastlege/allmennlege .....

Annen lege eller psykolog utenfor sykehus ....

Konsultasjon uten innleggelse

- ved psykiatrisk poliklinikk .....

- ved annen poliklinikk i sykehus.....

Kommunal psykiatrisk sykepleier .....

Fysioterapeut/manuell terapeut .....

Kiropraktor .....

Naprapat .....

Akupunktør.....

Alternativ behandler, homøopat, soneterapeut, håndspålegger eller annen.....

15 Har du vært innlagt på sykehus de siste 12 måneder?

16 Har du vært hos tannlege/tannpleier de siste 24 måneder?

SYKDOMMER I FAMILIEN

17 Har du foreldre, søsken eller barn som har, eller har hatt, følgende sykdommer?

	Nei	Ja	Vet ikke
Astma	☐	☐	☐
Høysnue/neseallergi	☐	☐	☐
Kronisk bronkitt/emfysem/kols	☐	☐	☐
Angst eller depresjon	☐	☐	☐
Hjerteinfarkt før 60-årsalder	☐	☐	☐
Diabetes (sukkersyke)	☐	☐	☐
Hjerneslag (hjerneinfarkt eller blødning) før 60-årsalder	☐	☐	☐
Kreft	☐	☐	☐

18 Har noen av dine besteforeldre, dine foreldres søsken eller dine søskenbarn hatt diabetes?

☐ Nei ☐ Ja ☐ Vet ikke

TOBAKK

19 Røykevaner (Sett ett kryss)

- ☐ Jeg har aldri røykt
- ☐ Jeg har røykt AV OG TIL tidligere
- ☐ Jeg røyker AV OG TIL nå (ikke daglig)
- ☐ Jeg røyker DAGLIG nå: ▼

- Jeg røyker omtrent.....   sigaretter per dag

- Jeg begynte å røyke daglig da jeg var.....   år gammel

- ☐ Jeg har røykt DAGLIG tidligere; ▼

- Jeg begynte da jeg var.....   år gammel

- Jeg sluttet da jeg var.....   år gammel

- Da jeg røykte, røykte jeg.....   sigaretter per dag

SNUS

20 Snusbruk (Sett ett kryss)

- ☐ Jeg har aldri brukt snus
- ☐ Jeg har brukt snus AV OG TIL tidligere
- ☐ Jeg snuser AV OG TIL nå (ikke daglig)
- ☐ Jeg snuser DAGLIG nå: ▼

- Jeg bruker omtrent.....   esker per måned

- Jeg begynte å snuse da jeg var.....   år gammel

- ☐ Jeg har tidligere brukt snus DAGLIG: ▼

- Jeg begynte å snuse da jeg var.....   år gammel

- Jeg sluttet å snuse da jeg var.....   år gammel

KOSTTILSKUDD

21 Hvor ofte bruker du noen av følgende kosttilskudd? (Sett ett kryss per linje)

	Daglig hele året	Daglig kun i vinterhalvåret	Av og til	Aldri
Tran eller omega 3-kapsler	☐	☐	☐	☐
Kalktabletter (kalsium)	☐	☐	☐	☐
Andre vitamin- og/eller mineraltilskudd	☐	☐	☐	☐

MATVARER

22 Tenk på det siste året; hvor mange ganger per uke spiser du disse matvarene? (Sett ett kryss per linje)

	Mindre enn 1 gang	1-3 ganger	4-6 ganger	7 eller mer
Frukt/bær	☐	☐	☐	☐
Grønnsaker	☐	☐	☐	☐
Rødt, rent kjøtt (storfe, svin, lam, vilt)	☐	☐	☐	☐
Hvitt, rent kjøtt (kylling, kalkun)	☐	☐	☐	☐
Kjøttdeig, pølser og lignende	☐	☐	☐	☐
Mager, ren fisk (f.eks. torsk, sei)	☐	☐	☐	☐
Fet fisk (f.eks. laks, ørret, sild, makrell som pålegg/middag)	☐	☐	☐	☐

23 Hvor mange glass/beger/kopper drikker/spiser du vanligvis av følgende? (Sett ett kryss per linje)

	Aldri eller sjelden	1-6 per uke	1 per dag	2-3 per dag	4 eller flere per dag
½ liter = 3 glass/beger/kopper					
Helmelk (søt)	☐	☐	☐	☐	☐
Lett/skummet melk	☐	☐	☐	☐	☐
Hel surmelk (kefir, kultur)	☐	☐	☐	☐	☐
Lett/skummet surmelk	☐	☐	☐	☐	☐
Brus/saft med sukker	☐	☐	☐	☐	☐
Brus/saft med kunstig søtning	☐	☐	☐	☐	☐
Smoothie/fruktjuice	☐	☐	☐	☐	☐
Yoghurt	☐	☐	☐	☐	☐
Kaffe (svart)	☐	☐	☐	☐	☐
Kaffe tilsatt melk/fløte	☐	☐	☐	☐	☐

ALKOHOLBRUK

24 Omtrent hvor ofte har du i løpet av de siste 12 måneder drukket alkohol? (Regn ikke med lettøl)

- Ikke drukket alkohol siste 12 måneder..... ☐
- 1 gang i måneden eller sjeldnere..... ☐
- 2-4 ganger per måned..... ☐
- 2-3 ganger per uke..... ☐
- 4 eller flere ganger per uke..... ☐
- Jeg har aldri drukket alkohol..... ☐

25 Hvor mange glass øl, vin eller brennevin drikker du vanligvis i løpet av 2 uker?

(Regn ikke med lettøl, sett 0 hvis du ikke drikker alkohol)

Øl Vin Brennevin

Antall glass .....

--	--	--	--

26 Hvor ofte drikker du 6 glass eller mer av øl, vin eller brennevin ved samme anledning?

- Aldri..... ☐
- Sjeldnere enn månedlig..... ☐
- Månedlig..... ☐
- Ukentlig..... ☐
- Daglig eller nesten daglig..... ☐

SØVN

27 Hvor ofte har det hendt i løpet av de siste 3 måneder at du:

	Aldri/ sjelden	Av og til	Minst 3 ganger per uke
Snorker høyt og sjenerende	☐	☐	☐
Får pustestopp når du sover	☐	☐	☐
Har vanskelig for å sovne om kvelden	☐	☐	☐
Våkner gjentatte ganger om natta	☐	☐	☐
Våkner for tidlig og får ikke sove igjen.....	☐	☐	☐
Fungerer dårlig på dagtid (sosialt eller yrkesmessig) pga. søvnproblemer	☐	☐	☐
Får ubehag, kribling eller muring i bein	☐	☐	☐
Omtrent hvor mange timer nattesøvn får du på en vanlig hverdag?.....	____ timer		

MOSJON/FYSISK AKTIVITET

28 Hvor ofte driver du mosjon? (Ta et gjennomsnitt)
Med mosjon mener vi at du f.eks. går tur, går på ski, sykler, svømmer eller driver trening/idrett.

- Aldri..... ☐
- Sjeldnere enn en gang i uka..... ☐
- En gang i uka..... ☐
- 2-3 ganger i uka..... ☐
- Omtrent hver dag..... ☐

29 Dersom du driver slik mosjon, så ofte som en eller flere ganger i uka; hvor hardt mosjonerer du? (Ta et gjennomsnitt)

- Tar det rolig uten å bli andpusten eller svett..... ☐
- Tar det så hardt at jeg blir andpusten eller svett..... ☐
- Tar meg nesten helt ut..... ☐

30 Hvor lenge holder du på hver gang?
(Ta et gjennomsnitt)

- Mindre enn 15 minutter..... ☐
- 15-29 minutter..... ☐
- 30-60 minutter..... ☐
- Mer enn 60 minutter..... ☐

31 Omtrent hvor mange timer sitter du i ro på en vanlig hverdag? Regn med både jobb og fritid.
(Ved PC, TV, nettbrett, lesing, bil/buss/togkjøring o.l.)

Antall timer.....

SKJERMBASERT AKTIVITET

32 Anslå hvor lang tid du vanligvis bruker til skjermbaserte aktiviteter per dag i fritiden.

Med skjermbaserte aktiviteter menes PC, nettbrett, smarttelefon, spillkonsoll, TV, lesebrett.

	Ingen tid	Mindre enn 1 time	1-3 timer	4-6 timer	Mer enn 6 timer
Ser på TV/videoer/ annen skjermbasert underholdning.....	☐	☐	☐	☐	☐
Spiller spill (alene/ med andre)	☐	☐	☐	☐	☐
Kontakter venner eller nettverk	☐	☐	☐	☐	☐
Innhenting av kunnskap/ informasjon	☐	☐	☐	☐	☐
Jobbrelaterte aktiviteter i fritiden ...	☐	☐	☐	☐	☐

LIVSSTIL

33 Hvor viktig er det for deg å leve sunt?

- Svært viktig ..... ☐
- Viktig ..... ☐
- Lite viktig ..... ☐
- Ikke viktig ..... ☐

34 Hvor fornøyd er du med din egen livsstil (kosthold, mosjon, røyke- og drikkevaner)?

- Svært fornøyd ..... ☐
- Fornøyd ..... ☐
- Lite fornøyd ..... ☐
- Ikke fornøyd ..... ☐

35 Er du fornøyd med vekta di nå?

- Ja ..... ☐
- Nei, altfor tung ..... ☐
- Nei, litt for tung ..... ☐
- Nei, litt for lett ..... ☐
- Nei, altfor lett ..... ☐

36 Hvor mange ganger har du med hensikt gått ned mer enn 5 kg i vekt i løpet av de siste 5 år?

- Aldri ..... ☐
- 1-2 ganger ..... ☐
- 3 ganger eller mer ..... ☐

37 Har du ufrivillig gått ned mer enn 5 kg i vekt siste 6 måneder?

Nei Ja
☐ ☐

OPPVEKST, DA DU VAR 0-18 ÅR

38 Hvem vokste du opp sammen med?

(Flere kryss mulig)

- Mor ..... ☐
- Stemor ..... ☐
- Far ..... ☐
- Stefar ..... ☐
- Foster-/pleieforeldre ..... ☐
- Søsken ..... ☐
- Andre barn under 18 år ..... ☐
- Andre voksne ..... ☐

39 Ble dine foreldre skilt, eller flyttet de fra hverandre, da du var barn?

Nei Ja, før jeg var 7 år Ja, da jeg var 7-18 år
☐ ☐ ☐

40 Døde noen av dine foreldre da du var barn?

Nei Ja, før jeg var 7 år Ja, da jeg var 7-18 år
☐ ☐ ☐

41 Var det mye krancling, uro, konflikter eller vanskelig kommunikasjon i barndomshjemmet?

- I svært høy grad ..... ☐
- I høy grad ..... ☐
- I liten grad ..... ☐
- I svært liten grad ..... ☐
- Ikke i det hele tatt ..... ☐

42 Kunne du i oppveksten søke støtte hos en voksen person som du var trygg på?

- I svært høy grad ..... ☐
- I høy grad ..... ☐
- I liten grad ..... ☐
- I svært liten grad ..... ☐
- Ikke i det hele tatt ..... ☐

43 Sliter du med vonde minner fra oppveksten pga. tap, svik, vanskjøtsel, vold, mishandling eller misbruk?

- I svært høy grad ..... ☐
- I høy grad ..... ☐
- I liten grad ..... ☐
- I svært liten grad ..... ☐
- Ikke i det hele tatt ..... ☐

44 Når du tenker på barndommen/oppveksten din, vil du beskrive den som:

- Svært god ..... ☐
- God ..... ☐
- Middels ..... ☐
- Vanskelig ..... ☐
- Svært vanskelig ..... ☐

UTDANNING OG INNTEKT

45 Hvilken utdanning er den høyeste du har fullført?

(Sett ett kryss)

Med grunnskole menes barne- og ungdomsskole, framhaldsskole, folkehøyskole.

Med 1-2 årig videregående menes realskole, middelskole, yrkesskole.

- ☐ Grunnskole .....
- ☐ 1-2 årig videregående skole .....
- ☐ 3 år i videregående skole .....
- ☐ Fagbrev eller svennebrev .....
- ☐ Høyskole/universitet, mindre enn 4 år .....
- ☐ Høyskole/universitet, 4 år eller mer .....

46 Hva er din husstands samlede inntekt siste år (brutto-inntekt)?

Ta med alle inntekter fra arbeid, trygder, sosialhjelp og lignende. (Sett ett kryss)

- ☐ Under 250 000 kr .....
- ☐ 250 000-450 000 kr .....
- ☐ 451 000-750 000 kr .....
- ☐ 751 000-1 000 000 kr .....
- ☐ Over 1 000 000 kr .....

BOSITUASJON

47 Bor du sammen med noen? (Flere kryss mulig)

- ☐ Nei, jeg bor alene
- ☐ Ja, ektefelle/samboer/partner
- ☐ Ja, andre personer 18 år eller eldre: ▼

HVIS JA:

Hvor mange andre over 18 år? .....   Antall

- ☐ Ja, barn under 18 år: ▼

HVIS JA:

Hvor mange barn under 18 år? .....   Antall

ALT I ALT

48 Når du tenker på hvordan du har det for tida, er du stort sett fornøyd med tilværelsen eller er du stort sett misfornøyd? (Sett ett kryss)

- ☐ Svært fornøyd .....
- ☐ Meget fornøyd .....
- ☐ Ganske fornøyd .....
- ☐ Både/og .....
- ☐ Nokså misfornøyd .....
- ☐ Meget misfornøyd .....
- ☐ Svært misfornøyd .....

Lever det utfylte skjemaet når du møter på feltstasjonen.

Takk for hjelpen!

Region:	Saksbehandler:	Telefon:	Vår dato:	Vår referanse:
REK midt	Linda Tømmerdal Roten	73597506	06.10.2022	535577

Kristin Hestmann Vinjerui

Prosjektsøknad: Sosiale skilnader i førekomst av multimorbiditet og felles samanheng med livskvalitet over to tiår, i ei allmenn norsk folkesetnad, Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT2-4)

Søknadsnummer: 535577

Forskningsansvarlig institusjon: Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Prosjektsøknad godkjennes med vilkår

Søkers beskrivelse

Mastergradsoppgåva vil skildre endring i sosiale forskjellar i førekomst av og livskvalitet ved multimorbiditet (fleire kroniske helseplager), mellom 1995-2019. Sjukdomsbyrde, kompleksitet ved behandling, helsetenestebruk og dødsrisiko, varierer med kombinasjon av helseplager, sosiale og personlege forhold, som livskvalitet, som ofte er nedsett. I lågare sosiale lag er multimorbiditet meir kompleks, dødsrisiko høgare og låg livskvalitet hyppigare. Dette samspillet gjev store konsekvensar for person, helsetenestene og folkehelsa. Vi undersøker samanhengane mellom multimorbiditet, livskvalitet og sosiale faktorar med regresjonsanalyser med informasjon frå Helseundersøkinga i Trøndelag (HUNT) 1995-97, 2006-08 og 2017-19, om 17 helseplager (multimorbiditet), livskvalitet, alder, kjønn og utdanning. Vi vonar funna vil vera nyttig for folkehelsearbeidet mot sosiale forskjellar i helse og handtering av multimorbiditet i klinisk praksis.

Innleiing

Vi viser til prosjektsøknad mottatt 14.09.2022 for det førnemnde forskningsprosjektet. Søknaden er behandla av sekretariat for REK midt på delegert fullmakt frå komiteen, med heimel i forskningsetikkforskrifta § 7, første ledd, tredje punktum. Søknaden er vurdert med heimel i helseforskningslova § 10.

REKs vurdering

REKs prosjektsamandrag

Formålet med prosjektet er å undersøke om førekomst av multimorbiditet (fleire kroniske helseplager) og livskvalitet har endra seg med endring i sosioøkonomiske forskjellar i

perioden 1995-2019. Data frå heile den vaksne HUNT-populasjonen (n=171 000) som har data for alder, kjønn og utdanning skal nyttast i prosjektet. Alle data skal hentast frå HUNT databank. Prosjektet skal gi grunnlag for ein master i folkehelse ved NTNU.

Studien er forsvarleg

Komiteen har vurdert din projektsøknad, og vi har ingen forskningsetiske innvendingar til prosjektet. Alle data som skal brukast i prosjektet føreligg allereie i HUNT sin databank. Prosjektet vil berre få utlevert indirekte identifiserande opplysningar. Vi vurderer at prosjektet i sin heilskap ligg innanfor dei rammene som er lagt for Ung-HUNT og HUNT, og innanfor dei samtykka som deltakarane har gitt til bruk av dette materialet. Prosjektet er òg organisert med ei klar ansvarsfordeling, og med relevant og tilstrekkeleg kompetanse tilknytt prosjektet. Under føresetnad av at vilkåra nedanfor blir tatte til følgje vurderer vi at prosjektet er forsvarleg, og at omsynet til velferda og integriteten til deltakarane er varetatt.

Vilkår for godkjenning

1. Vi føreset at ingen personidentifiserande opplysningar kankomme framved publisering eller anna offentleggjering.
2. Vi føreset at du og alle prosjektmedarbeidarar følgjer bestemmingane til eigen institusjon for å ta hand om informasjonstrygging og personvern ved innsamling, bruk, lagring, deling og utlevering av personopplysningar. Bestemmingane må vera i samsvar med våre vilkår for godkjenning.
3. Av dokumentasjonsomsyn skal opplysningane takast vare på i fem år etter projektslutt. Kvar ein tilgang til prosjektdata skal då vera knytt til behovet for etterkontroll. Prosjektdata vilsåleisikkje vera tilgjengeleg for prosjektet. Etter denne femårsperioden skal opplysningane slettast eller blir anonymiserte. Vi gjer oppmerksom på at å anonymisere er meir omfattande enn å berre slette koplingsnøkkelen, jf. Datatilsynets rettleiar om anonymiseringsteknikkar.

Vedtak

Godkjent på vilkår

Sluttmelding

Prosjektleder skal sende sluttmelding til REK på eget skjema via REK-portalen senest 6 måneder etter sluttdato 15.05.2023, jf. helseforskningsloven § 12. Dersom prosjektet ikke starter opp eller gjennomføres meldes dette også via skjemaet for sluttmelding.

Søknad om endring

Dersom man ønsker å foreta vesentlige endringer i formål, metode, tidsløp eller organisering må prosjektleder sende søknad om endring via portalen på eget skjema til REK, jf. helseforskningsloven § 11.

Klageadgang

Du kan klage på REKs vedtak, jf. forvaltningsloven § 28 flg. Klagen sendes på eget skjema via REK portalen. Klagefristen er tre uker fra du mottar dette brevet. Dersom REK opprettholder vedtaket, sender REK klagen videre til Den nasjonale forskningsetiske

komité for medisin og helsefag (NEM) for endelig vurdering, jf. forskningsetikkloven § 10 og helseforskningsloven § 10.

Med vennlig hilsen

Hilde Eikemo

Sekretariatsleder, REK midt

Linda Tømmerdal Roten

Seniorrådgiver, REK midt

Kopi til:

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

Avtale

HUNT forskningssenter, Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU

og

Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU

inngår med dette en avtale om bruk av forskningsmateriale fra Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT) til studentoppgave for Mari Bille Johnsrud med Kristin Hestmann Vinjerui som prosjektleder.

Prosjekttittel: Sosiale skilnader i forekomst av multimorbiditet og felles sammenheng med livskvalitet over to tiår, i ei allmenn norsk folkesetnad, Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT2-4), 2022/44735.

Denne avtalen er i to deler; del I er hovedavtalen med HUNT forskningssenter og del II er dataoverføringsavtale. Ved signering godkjennes begge deler av avtalen.

DEL I – Hovedavtalen med HUNT forskningssenter:

Grunnlag for avtalen

Avtalen bygger på prosjektbeskrivelse med protokoll datert 13.10.2022. Avtalen bygger også på godkjenning i Regional komite for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk REK, referanse 535577 datert 06.10.2022.

Veileder er ansvarlig for at forskningsarbeidet skjer i henhold til gjeldende lov- og regelverk, spesielt Helseforskningsloven når det gjelder et helseforskningsprosjekt, og Personopplysningsloven når en ikke-anonym datafil blir utlevert. Videre har veileder ansvar for at forskningsmaterialet blir brukt kun til de oppgitte formål som beskrevet i søknad og protokoll tilhørende prosjektet.

Avtalen gjelder for følgende studentoppgave:

- Masteroppgave: Sosiale forskjeller i forekomst av multimorbiditet og felles sammenheng med livskvalitet over to tiår, i en allmenn norsk befolkning, Helseundersøkelsen i Trøndelag (HUNT 2-4).

Forskningsmateriale

HUNT forskningssenter skal levere ut forskningsmateriale som spesifisert i vedlegg 1 til studentens veileder.

For data som befinner seg i HUNT databank er estimert dato for utlevering av datafilen innen 3 uker etter at signert avtale er mottatt ved HUNT forskningssenter.

HUNT forskningssenter kan ikke holdes ansvarlig for forsinket levering når forsinkelser skyldes uklarheter rundt materialets art, forsendelsesmetode, eller andre forhold som må avklares før utlevering kan skje. HUNT forskningssenter vil gi beskjed ved slike forsinkelser.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
Forskningsveien 2 7600 LEVANGER	E-post: hunt@medisin.ntnu.no http://www.hunt.no	Forskningsveien 2, Levanger	+47 74 07 51 80	Vegard Marschhäuser

Tlf: +47 74 07 51 92

Adresser korrespondanse til saksbehandlerenhet. Husk å oppgi referanse.

Personvern og datasikkerhet

Studentens veileder er ansvarlig for sikkerheten for mottatte data, dette innebærer håndtering og lagring i henhold til lover og forskrifter. Vedlegg 2 spesifiserer HUNTs krav til sikker datalagring. Avtalens del II er en dataoverføringsavtale. Ved signering av avtalen godkjennes både del I og del II. Avtalen skal være signert før prosjektet kan settes i gang. NTNU forskere må holde seg til gjeldende retningslinjer ved NTNU.

Gyldig avtale under prosjektperiode

Så lenge prosjektet pågår har veileder ansvar for gyldige godkjenninger og gyldig avtale med HUNT forskningssenter. Når det gjelder et helseforskningsprosjekt anses avtalen ikke som gyldig uten gyldig REK-godkjenning. Uten gyldig avtale har prosjektet ikke anledning til å bruke data, biologisk materiale eller analysesvar fra biologisk materiale, eller til å publisere resultater fra prosjektet.

Endringer i prosjektet

Studentens veileder skal søke godkjenning fra HUNT forskningssenter ved ønsker om endringer i prosjektet. Eksempler er: Endringer i publikasjonsplan, forlengelse av avtale, nye medarbeidere og ønsker om flere variabler.

Partenes ansvar ved feil

Når studentens veileder har mistanke om feil i mottatt forskningsmateriale, skal veileder melde dette til HUNT forskningssenter.

Om HUNT forskningssenter oppdager feil i utlevert forskningsmateriale, skal HUNT forskningssenter gi beskjed til veileder.

Uavhengig av hvordan feil blir oppdaget, vil HUNT forskningssenter bistå i å rette opp feilene og begrense følgene for prosjektet.

HUNT forskningssenter er ikke ansvarlig for eventuelle feil, skader eller økonomisk tap som følge av feil i forskningsmateriale, men vil bistå i tiltak for å unngå disse.

Betaling

Studentens veileder har ansvar for betaling av kostnader fakturert fra HUNT forskningssenter som bestemt av Fakultet for medisin og helsevitenskap ved dekanus og som oppgitt på HUNTs nettsider ved tidspunkt for avtaleinngåelse. Et estimat av kostnadene for prosjektet fra HUNT og fakturadetaljer finnes i vedlegg 3.

Manusinnssending

Studentens veileder skal sende en kopi av studentoppgaven til HUNT med godkjenningsdato.

Kommersielle interesser

Materiale, data eller resultater fra HUNT kan ikke selges eller patenteres uten at det foreligger en tilleggsavtale med HUNT forskningssenter / NTNU. NTNUs gjeldende regelverk skal følges.

Videre forpliktelser for HUNT forskningssenter

HUNT forskningssenter skal være tilgjengelig for spørsmål og henvendelser om bruk av forskningsmaterialet.

HUNT forskningssenter vil levere ut tilleggsvariabler uten tilleggskostnad etter godkjenning av Data Access Committee.

HUNT forskningssenter håndterer en svarfrist på henvendelser av maksimalt én måned.

Uenighet mellom partene

Avtalen er underlagt norsk rett. Eventuelle tvister som springer ut av denne Avtalen skal først søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom partene ikke oppnår enighet gjennom forhandlinger, skal tvisten løses med bindende virkning av Kunnskapsdepartementet. Hver av partene kan forlange at tvisten oversendes departementet.

Avtalens gyldighet

Avtalen gjelder fra dato for underskrift av alle parter og fram til **15.05.2023**. Etter prosjektslutt skal prosjektleder sikre at datasettet/kopier av dette slettes både hos prosjektleder og samarbeidspartnere. Imidlertid er prosjektleder ansvarlig for at dataene blir lagret i 5 år etter prosjektslutt iht. REK-vedtak for dokumentasjons- og kontrollformål. Alternative løsninger for slik lagring er HUNT databank, HUNT Cloud eller institusjoners forskningsservere. I denne perioden kan datasettet hverken benyttes eller være tilgjengelige for prosjektet og behandlingsansvarlig må sørge for at det er et system som sikrer at dette blir gjennomført. Det er mulig å søke om forlengelse av avtalens gyldighet ved å sende en søknad til HUNT forskningssenter før avtalen går ut. Denne søknaden må inneholde en begrunnelse for ønsket om forlengelse og eventuelle endringer i prosjektets protokoll og publikasjonsplan.

DEL II - Dataoverføringsavtale:

Overføring av personopplysninger (dataoverføringsavtale) i henhold til gjeldende norsk personvernlovgivning og EU-forordning 2016/679 av 27. april 2016 («GDPR»).

Avtalens hensikt

Denne avtalen om overføring av personopplysninger mellom to behandlingsansvarlige («Avtalen») angir partenes respektive ansvar for overholdelse av gjeldende personvernlovgivning når personopplysninger utveksles mellom partene i tilknytning til det konkrete prosjekt som angitt på Avtalens førsteside («Hovedavtalen»).

Partene er selvstendig behandlingsansvarlige for personopplysningene som overføres under denne Avtalen, ettersom hver part selvstendig bestemmer formålet med behandlingen av personopplysningene og hvilke midler som skal benyttes, jf. GDPR artikkel 4 (7).

Avtalen skal sikre at personopplysninger ikke brukes ulovlig, urettmessig eller at opplysningene behandles på måter som fører til uautorisert tilgang, endring, sletting, skade, tap eller utilgjengelighet.

Ved motstrid skal vilkårene i denne Avtalen gå foran partenes respektive personvernerklæringer eller vilkår i andre avtaler inngått mellom partene i tilknytning til den dataoverføringen Avtalen gjelder.

Hver av partens formål med dataoverføringen, hvilke typer personopplysninger som vil bli overført og relevante kategorier av registrerte er angitt i Avtalens vedlegg 4. Disse forholdene kan ikke endres av noen av partene uten at ny avtale eller et endringsvedlegg til Avtalen er signert.

Formålsbegrensning

Datamottaker skal ikke behandle de mottatte personopplysningene for andre formål enn hva som er angitt i Avtalen, med mindre annet følger av lovpålagte forpliktelser.

Overholdelse av gjeldende personvernlovgivning

Ved å signere denne Avtalen enes partene om at:

- Partene skal overholde alle krav i gjeldende personvernlovgivning med hensyn til behandling av personopplysninger i relasjon til denne Avtalen, herunder plikten til å gjennomføre risikovurderinger, og å inngå databehandleravtaler med underleverandører.
- Partene bekrefter at de i henhold til GDPR artikkel 32 har iverksatt tilfredsstillende tekniske, fysiske og organisatoriske sikringstiltak for å beskytte personopplysninger som omfattes av denne Avtalen mot uautorisert eller ulovlig tilgang, endring, sletting, skade, tap eller utilgjengelighet.
- Hvis en part oppdager feil eller anløp til feil i sammenheng med overføringen av personopplysninger under denne Avtalen, skal den parten som oppdager feilen informere den andre parten omgående.
- Hver part har tilstrekkelig behandlingsgrunnlag for sin respektive behandling av personopplysninger som angitt i denne Avtalen, i henhold til GDPR artikkel 6.

De registrertes rettigheter

Hver part skal respektere de registrertes rettigheter, slik disse er regulert i GDPR kapittel 3. Hver part skal sørge for at tydelig og tilstrekkelig informasjon om behandlingen av personopplysninger er gjort tilgjengelig for de registrerte individene, i henhold til GDPR artikkel 12-14.

Taushetsplikt

Avtalens innhold og de opplysninger som overføres er underlagt taushetsplikt mellom partene. Hver av partene kan imidlertid dele informasjon om Avtalen og opplysningene med rådgivere og underleverandører i den utstrekning det anses nødvendig for oppfyllelsen av deres oppgaver for respektive part, forutsatt at mottakende part pålegges en tilsvarende forpliktelse om konfidensialitet som angitt i denne bestemmelsen.

Norsk lov vil kunne begrense omfanget av taushetsplikten for hver av partene.

Overføring til land utenfor EU/EØS

Data vil ikke overføres til land utenfor EU/EØS.

Mislighold

Ved vesentlig mislighold av vilkårene i denne Avtalen som skyldes feil eller forsømmelser fra en parts side, kan den annen part si opp Avtalen og Hovedavtalen med øyeblikkelig virkning.

Erstatning

Hver av partene kan kreve erstatning for ethvert direkte økonomisk tap som kan tilbakeføres til brudd på den annen parts forpliktelser etter Avtalen. Erstatning kan ikke kreves for indirekte tap. Indirekte tap omfatter, men er ikke begrenset til, tapt fortjeneste, tapte besparelser, tap som følge av tap av data og krav fra tredjepart.

Samlet erstatning per kalenderår er begrenset til et beløp fastsatt til én million norske kroner (1 MNOK). De ovennevnte erstatningsbegrensningene gjelder ikke ved grov uaktsomhet eller forsett.

Avtalens varighet

Denne Avtalen gjelder så lenge Hovedavtalen er i kraft og deretter så lenge Datamottaker fortsatt behandler personopplysninger mottatt fra Dataoverfører i henhold til Avtalen.

Kontaktpersoner

Kontaktperson hos Dataoverfører for spørsmål knyttet til denne Avtalen er:

Vegard Marschhäuser, HUNT forskningssenter, kontakt@hunt.ntnu.no

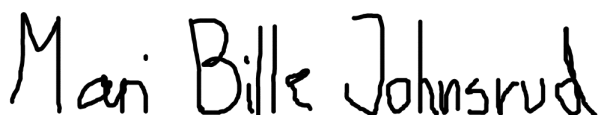
Kontaktperson hos Datamottaker for spørsmål knyttet til denne Avtalen er:

Kristin Hestmann Vinjerui, Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, kristin.vinjerui@ntnu.no

**AVTALEN UNDERSKRIVES AV STUDENT OG VEILEDER OG ØVERSTE LEDER FOR
HUNT FORSKNINGSSENTER****for Institutt for samfunnsmedisin og
sykepleie, MH, NTNU****for HUNT forskningssenter, ISM, MH,
NTNU**

dato Oslo, 31.10.2022

Levanger, 27.10.2022

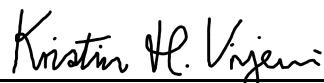

Mari Bille Johnsrud
student

Marit Næss
daglig leder

dato

Kristin Hestmann Vinjerui
prosjektleder

Vedlegg 1: Forskningsmateriale

Det er avtalt å levere ut følgende:

- Datafil i henhold til bestilling.

Vedlegg 2: IT-sikkerhet**Tilgangsbeskyttelse:**

Data relatert til deltakere i HUNT må alltid lagres på en server med passordbeskyttelse, og skal kun unntaksvis lagres på mobile enheter for filoverføring. Når datamaskiner og mobile lagringsenheter ikke er bevoktet, må utstyret være passordbeskyttet mot uautorisert bruk eller endringer og tyveri. Alternativt skal alt datamateriale være kryptert.

Autorisering:

Hvis datamaskinen brukes av mer enn én person må tilgangen til datamaterialet skje med autorisering slik at kun personer som trenger opplysningene fra datamaterialet i deres arbeid har tilgang. Brukernavn og passord er personlig og kan ikke brukes av flere. Det skal være prosedyrer for hvem som skal få brukernavn og passord og hvordan disse utdeles.

Dataoverføring:

Dataoverføring til eksterne servere skal skje med en autoriseringssjekk. Dataoverføring til datamaskiner som er plassert utenfor organisasjonens kontroll må skje kryptert.

Sletting av datafiler:

Når stasjonære eller mobile lagringsenheter med Data fra deltakere i HUNT ikke lenger skal brukes til å lagre datamaterialet skal lagringsenhetene bli destruert. Alternativt skal all Data bli slettet på en måte som gjør det umulig å gjenopprette materialet.

Reparasjon og sørvis:

Når datautstyr skal repareres eller få sørvis av en tredjepart skal bedriften som utfører reparasjonen eller sørvis skrive under en sikkerhetsavtale, som i det minste skal inneholde taushetsplikt og forbud mot overføring eller spredning av datamaterialet, eller dets innhold. Når sørvis utføres skal all data være fjernet fra lagringsenheter, eller lagringsenheter være fjernet fra datamaskiner. Hvis dette ikke er mulig må sørvis utføres under tilsyn av organisasjonen som har fått utlevert datamaterialet. Sørvis utført via en datalenke kan kun skje etter at personen som utfører sørvis har vært identifisert på en sikker måte. Sørvispersonale skal ha tilgang til datasystemet kun mens sørvisarbeidet varer. Om en separat kommunikasjonskanal åpnes i forbindelse med sørvis, skal den være lukket når sørvis ikke utføres.

Vedlegg 3: Kostnadsspesifikasjon

Analyserettigheter til studentoppgave: kr 2 000

Totalt eksklusiv MVA kr 2 000

Ovennevnte kostnader belastes k-sted 652010 og prosjektnummer 70442157.

Vedlegg 4: Spesifikasjon av dataoverføringen**1. Formål**

Formålet med Dataoverførers overføring av data og Datamottakers mottak av data under Avtalen er beskrevet i hovedavtalen mellom partene.

2. Typer personopplysninger

Følgende aidentifiserte typer personopplysninger vil bli overført fra Dataoverfører til Datamottaker under Avtalen (kryss av):

☒ sosioøkonomi (utdanning, inntekt, yrke), familiestatus

☐ rasemessig eller etnisk bakgrunn

☐ politisk, filosofisk eller religiøs oppfatning

☐ seksuelle forhold

☐ biometri

☒ helseforhold:

☒ selvrapporterte helseopplysninger eller diagnoser

☐ legemiddelbruk

☐ kognitive evner

☐ genetikk

☐ annet, spesifiser under

☐ andre opplysninger (spesifiser):

3. Kategorier av registrerte

Personopplysningene som overføres under Avtalen angår følgende kategorier av registrerte (kryss av)

☐ barn, i aldersgruppe 13-18: UngHUNT-deltagere

☐ pårørende

☒ avdøde: Noen av HUNT deltakerne kan ha dødd mellom datainnsamlingen og bruk av deres data.

All data er samlet inn hos levende personer

☒ annet (spesifiser): Deltakere i HUNT undersøkelsene.